

ประสิทธิผลของโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”
ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว ขวัญรักษ์ วชิรยนเสถียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการโฆษณา ภาควิชาประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-144-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE EFFECTIVENESS OF “ RONGREANSEEKHAO”
ADVERTISING AND PUBLIC RELATIONS CAMPAIGN ON
SECONDARY STUDENTS IN BANGKOK**

MISS KWANRAK VACHIRAYONSTIEN

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Advertising**

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-144-6

ขวัญรัชย์ วชิรชนเสถียร : ประสิทธิภาพของโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ

“โรงเรียนสีขาว” ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (THE EFFECTIVENESS OF “RONGREANSEEKHAO” ADVERTISING AND PUBLIC RELATIONS CAMPAIGN ON SECONDARY STUDENTS IN BANGKOK) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. ม.ล. วิภูราธร จิระประวัติ , 167 หน้า. ISBN 974-332-144-6

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับความรู้เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว” พฤติกรรมการเปิดรับโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับทัศนคติต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว” และความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับแนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว” โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

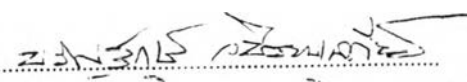
ผลการวิจัยพบว่า

- 1.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครรับรู้เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ผ่านทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”
- 2.พฤติกรรมการเปิดรับโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” มีความสัมพันธ์กับความรู้และ ทัศนคติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ทัศนคติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว” มี ความสัมพันธ์กับ แนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 4.เมื่อจำแนกตามสื่อแล้วพบว่า โฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น แผ่นพับ ของโครงการ ฯ และการพบปะกับสื่อบุคคล
5. เมื่อจำแนกตามสื่อแล้วพบว่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว”อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น โฆษณาทางโทรทัศน์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” และข่าวในหนังสือพิมพ์

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา การโฆษณา

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4085055728 : MAJOR ADVERTISING

KEY WORD: EFFECTIVENESS / RONGREANSEEKHAO CAMPAIGN / ADVERTISING /

PUBLIC RELATIONS / SECONDARY STUDENTS

(THE EFFECTIVENESS OF “ RONGREANSEEKHAO” ADVERTISING AND

PUBLIC RELATIONS CAMPAIGN ON SECONDARY STUDENTS IN

BANGKOK) THESIS ADVISOR : M.L. VITTRATORN CHIRAPRAVATI , PH.D.,

167 PP. ISBN 974-332-144-6

The objective of this research is to study the effectiveness of “Rongreanseekhao” advertising and public relations campaign on secondary students in Bangkok. In addition , this research seeks the relationships between ; (1) media exposure of the campaign and knowledge, (2) media exposure of the campaign and attitude towards it , (3) samples’ attitude towards the campaign and their tendency to follow the campaign objectives. This is a survey research of 400 samples of the secondary students in Bangkok .

The results indicate that :

1. Most of the samples know about “ Rongreanseekhao” campaign from advertising and public relations campaigns.

2. Media exposure of “Rongreanseekhao” campaign is significantly related to the samples’ knowledge and attitude towards the campaign.

3. There is a correlation between the samples’ attitude towards the campaign and a tendency to follow the campaign’s objectives.

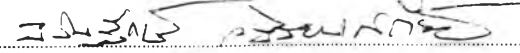
4. Most of the media are correlated with the knowledge of the samples except interpersonal media and leaflets .

5. Most of the media are correlated with the samples’ attitude on “Rongreanseekhao” campaign except television commercials and newspapers .

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา..... การโฆษณา.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ต้อง ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ม.ล. วิภาธร จิระประวัติ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาตลอด รวมทั้ง อาจารย์ สุวัฒนา วงษ์กะพันธ์ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ รติยา โศภณิชย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ข้อคิดเห็นต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนมัธยมศึกษา และอาจารย์ทุกๆท่าน ที่ให้ความกรุณาและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลในการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนนนทรีวิทยา โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนโพธิสารพิทยากร โรงเรียนราชวินิตมัธยม โรงเรียนหอวัง โรงเรียนวัดสังเวช

ต้องขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนในรุ่นที่คอยเป็นห่วงและเป็นกำลังใจให้เสมอมาไม่ว่าจะเป็นพี่เปิ้ล พี่ฝัน เก๋ เจ๊น เอก พี่นก ฯลฯ โดยเฉพาะ สุข ที่คอยช่วยเหลือและมีคำตอบให้เสมอเวลามีอุปสรรค และที่สำคัญที่สุดคือขอกราบขอบคุณ บุคคลสำคัญที่สุดในชีวิต คือ คุณพ่อ คุณแม่ และ พี่ชาย ที่คอยให้กำลังใจ เป็นห่วงและเป็นความหวังให้เสมอ โดยเฉพาะพี่ชายที่คอยให้แรงคึดคึดตลอดมา

สำหรับพี่เป๊ก ขอให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นอีกส่วนที่ช่วยเติมความฝันของพี่เป๊กให้เป็นจริง เหมือนวันที่เราได้คุยกันก่อนที่จะบินไปแมดริก (ยังจำวันนั้นได้ดีเสมอ) ถึงแม้ว่ามันจะไม่ดีที่สุดแต่ขอมอบให้จากใจ

ท้ายสุดขอให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นประ โยชน์ในทางการศึกษาและเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์สังคมให้หน้าอยู่ต่อไป

ขวัญรักษ์ วชิรยนเสถียร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ค
บทที่ 1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
ปัญหาคำถามวิจัย.....	11
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	12
สมมุติฐานการวิจัย.....	12
ขอบเขตการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสาร.....	15
ทฤษฎีที่ว่าด้วยประสิทธิผลของสื่อ.....	17
ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับแผนโฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
วิธีวิจัย.....	39
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	39
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	39

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
เกณฑ์การให้คะแนน.....	41
การทดสอบเครื่องมือ.....	44
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	46
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ.....	49
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	63
ตอนที่ 4 ระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ และ โฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	76
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐาน.....	81
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัยด้านข้อมูลทั่วไป.....	89
การทดสอบสมมุติฐาน.....	90
อภิปรายผลการวิจัย.....	91
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	99
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	100
รายการอ้างอิง.....	101
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	167

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาสารเสพติดในสถานพยาบาลปี 2539.....	2
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักเรียน นักศึกษา ที่ใช้สารเสพติดแยกตามสังกัด.....	3
ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะของการสื่อสารระหว่างบุคคลกับสื่อมวลชน...	21
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	47
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	47
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา.....	48
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามรายได้ (ต่อเดือน).....	48
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการเปิดรับสื่อทั่วไป.....	49
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับสื่อทั่วไป.....	50
ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในการเปิดรับสื่อจำแนก ตามสื่อประเภทต่างๆ.....	51
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการ เปิดรับสื่อทั่วไป.....	52
ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของระยะเวลาในการเปิดรับสื่อทั่วไป.....	53
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงเวลา ที่เปิดรับฟังวิทยุเป็นประจำ.....	54
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของรายการ วิทยุที่ชอบฟัง.....	55
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคลื่นวิทยุที่กลุ่มตัวอย่าง ชอบฟัง.....	56
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาที่ดู โทรทัศน์ประจำ.....	57
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของรายการ โทรทัศน์ที่ชอบดูมากที่สุด.....	58

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานีนีโทรทัศน์ที่ ดูเป็นประจำและบ่อยที่สุด.....	59
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของ คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ที่สนใจอ่านที่สุด.....	60
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนังสือพิมพ์ ที่อ่านบ่อยที่สุด.....	61
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้จัก ที่มีต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	62
ตารางที่ 22 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของ โครงการ “โรงเรียนสีขาว ” แยกตามแหล่งข่าวสารของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	63
ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เปิดรับสื่อโฆษณา และประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” แยกตามประเภทสื่อ.....	64
ตารางที่ 23 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและระดับของการเปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว ”แยกตามแหล่งข่าวสารของ โครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	66
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของคะแนนความรู้ เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	68
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว” ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลรวมของคะแนนในหมวดความรู้ ของโครงการ“โรงเรียนสีขาว”.....	69
ตารางที่ 26 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มี ต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว.....	70
ตารางที่ 26 (ต่อ) จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มี ต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว.....	71
ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	72

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 28 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	73
ตารางที่ 28 (ต่อ) แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	74
ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	75
ตารางที่ 30 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อแนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	76
ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว” และแนวโน้มในการปฏิบัติตาม โครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	78
ตารางที่ 32 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรม เปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ กับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	79
ตารางที่ 33 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรม เปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำแนกออกเป็นสื่อโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อใน โครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับความรู้ความเข้าใจของ กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	80
ตารางที่ 34 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรม เปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	82
ตารางที่ 35 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรม เปิดรับสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำแนกออกเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อในโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	83
ตารางที่ 36 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีต่อโครงการ “โรงเรียนสีขาว” กับแนวโน้มในการปฏิบัติตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว”.....	85